Самостійна робота. Кличний відмінок

20 хв · 12 балів · уміння: Розпізнавати в рядку слова, кличну форму яких утворено неправильно; Добирати речення зі звертаннями, де кличний відмінок уживено правильно; Послідовно застосовувати правила утворення кличної форми; Співвідносити правило про закінчення кличного відмінка з прикладом; Визначати порушену норму у реченні зі звертанням; Добирати речення зі звертанням без помилок

Варіант 1

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. У якому рядку є слово, кличну форму якого утворено неправильно? (1 б.)

А) добродію, хлопцю, місяцю, Сергію
Б) сину, батьку, лікарю, учителю
В) Миколо, колего, старосто, трудяго
Г) Павле, Ілле, друже, козаче

2. Оберіть усі звертання, у яких іменники вжито в кличному відмінку правильно. (1,5 б.)
Оберіть усі правильні відповіді.

А) Дякую, Оксанка!
Б) Привіт, Ірина!
В) Привіт, Назаре!
Г) Добрий день, Олено Вікторівно!
Д) Дякую тобі, Андрійку!
Е) Прошу Вас, Валентина Іванівна.

3. Розташуйте кроки утворення кличної форми іменника у правильному порядку. (2 б.)
Розташуйте в правильному порядку.

А) Дібрати закінчення кличного відмінка для цієї групи
Б) Визначити рід і відміну іменника в називному відмінку
В) Записати утворену форму й перевірити її на винятки, наприклад хлопець, хлопче
Г) Визначити групу іменника, тверда, м’яка чи мішана

4. Установіть відповідність між правилом і прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Іменник жіночого роду твердої групи має закінчення -о 2. Іменник чоловічого роду м’якої групи переважно має закінчення -ю 3. Іменник на -ець має в кличному відмінку закінчення -че 4. Іменник середнього роду має форму, однакову з називним	А. Павле Б. хлопче В. Андрію Г. Ларисо Д. озеро

5. Установіть відповідність між реченням із помилкою та порушеною нормою. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Дякую тобі, Оксанка!	А. У множині кличний відмінок має форму називного

2. Вибач, хлопцю, я запізнився. 3. Друг Іван, ходімо додому! 4. Куди ти йдеш, курчу?	Б. Іменник середнього роду має форму, однакову з називним В. Іменник жіночого роду твердої групи має закінчення -о Г. У звертанні із загальної назви та імені обидва слова ставлять у кличний відмінок Д. Іменник на -ець має в кличному відмінку закінчення -че

6. Яке речення побудовано без помилки у вживанні кличного відмінка? (2,5 б.)

А) Скажіть, швець, коли буде готове взуття?

Б) Шановний Сергій Петрович, просимо вас підійти.

В) Ходім зі мною, доленька, ходім.

Г) Спасибі, земле, за твої щедроти!

Варіант 2

Прізвище, ім'я _____ Клас _____ Дата _____

1. У якому рядку є іменник, що не стоїть у формі кличного відмінка? (1 б.)

А) Василю, Ігорю, лікарю, краю

Б) Юліє, Маріє, ноче, мріє

В) кравче, школяре, швець, Богдане

Г) Ларисо, сестро, Ганно, мамо

2. Оберіть усі звертання, у яких обидва слова мають правильну кличну форму. (1,5 б.)

Оберіть усі правильні відповіді.

А) Брате Петр, ходи сюди.

Б) Президент Андрій, вітаємо!

В) Колего Степане, допоможіть мені.

Г) Пані Катерино, дякуємо вам.

Д) Друже Іван, привіт!

3. Розташуйте кроки утворення звертання друг Іван у правильному порядку. (2 б.)

Розташуйте в правильному порядку.

А) Поставити в кличний відмінок загальну назву (друг, друже)

Б) Додати до форми друже ім’я в кличному відмінку (Іван, Іване)

В) Записати звертання й перевірити, що обидва слова мають кличну форму

Г) З’ясувати, що звертання складається із загальної назви та імені

4. Установіть відповідність між правилом і прикладом. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Іменник жіночого роду м’якої групи, не пестливий, переважно має закінчення -є 2. Пестливий іменник жіночого роду м’якої групи має закінчення -ю 3. Іменник чоловічого роду може мати закінчення -у 4. У звертанні із загальної назви та імені обидва слова ставлять у кличний відмінок	А. сину Б. Маріє В. Миколо Г. брате Петре Д. матусю

5. Установіть відповідність між реченням із помилкою та порушеною нормою. (2,5 б.) Кожну літеру можна використати лише один раз, одна літера зайва.

1. Допоможи мені, сестра! 2. Скажіть, кравцю, коли буде готове? 3. Брат Петро, пишу тобі. 4. Гей, цуценю, ходи сюди!	А. Іменник середнього роду має форму, однакову з називним Б. У звертанні із загальної назви та імені обидва слова ставлять у кличний відмінок В. Іменник на -ець має в кличному відмінку закінчення -че Г. Іменник жіночого роду м'якої групи переважно має закінчення -є Д. Іменник жіночого роду твердої групи має закінчення -о

6. Яке речення побудовано без помилки у вживанні кличного відмінка? (2,5 б.)

А) Дякую тобі, Андрійко, за допомогу!

Б) Тут, запорожче, треба Соломона.

В) Привіт тобі, ріка моєї долі!

Г) Послухай, дівчина з Полтави, де ти навчилась?

Джерела:

- Українська мова (Голуб, Новосьолова) 10 клас, с. 168
- Українська мова (Голуб, Новосьолова) 10 клас, с. 168, 169
- Українська мова (Голуб, Новосьолова) 10 клас, с. 169